

Załącznik Nr 12 do protokołu nr IV/2019
z sesji Rady Miejskiej w Suszu
z dnia 21 lutego 2019r.

UCHWAŁA Nr IV/29/2019
Rady Miejskiej w Suszu
z dnia 21 lutego 2019r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Susz na lata 2019-2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.¹), oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.²); Rada Miejska w Suszu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Susz na lata 2019-2021, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Susza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

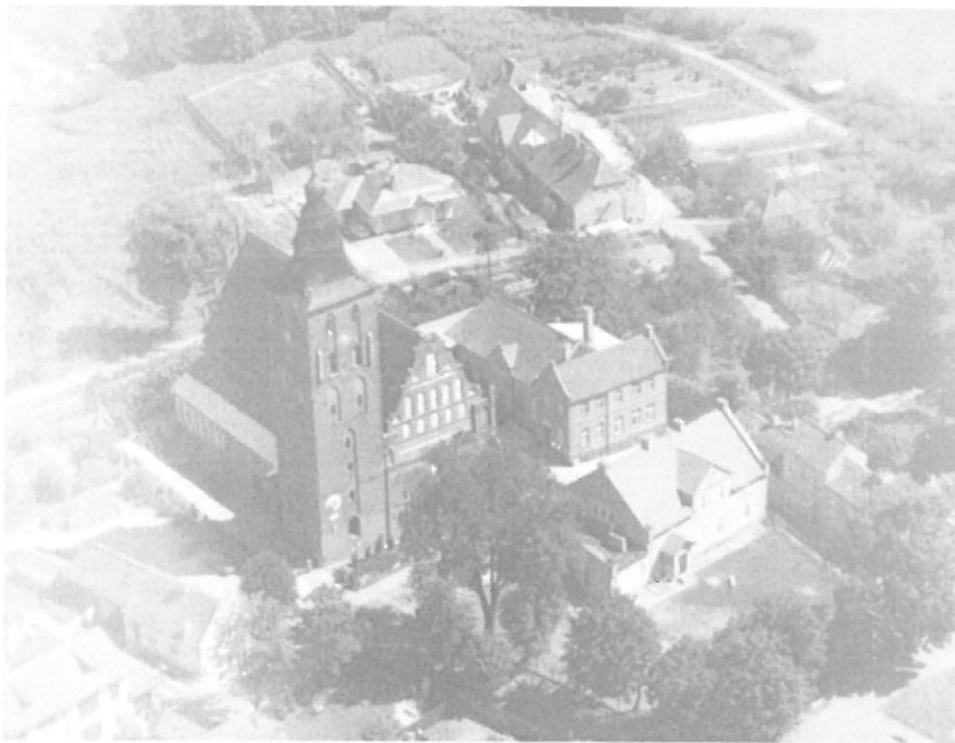
Stanisław Błonkowski

1. Zmiana tekstu jednolitego zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 994; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432 i poz. 2500.

2. Zmiana tekstu jednolitego zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 998; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 416, poz. 1076 i poz. 1544.

*Załącznik
do Uchwały Nr IV/29/2019
Rady Miejskiej w Suszu
z dnia 21 lutego 2019r.*

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Susz na lata 2019 – 2021

Susz, 2019 rok

Wstęp Rodzina, jako instytucja społeczna jest w kręgu ciągłego zainteresowania wielu naukowców i specjalistów: socjologów, psychologów, pracowników socjalnych, pedagogów oraz wielu innych dziedzin nauki i praktyki. Wszystkie nauki w nieustannych badaniach nad rodziną wypracowały liczne, mniej lub bardziej szczegółowe, definicje określające rodzinę i jej charakter.

Rodzina w socjologii rozumiana jako grupa społeczna lub instytucja społeczna. Rodzina, zdaniem socjologów i najprostszych jej definicji, to *najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo*.

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która zaspokaja jego potrzeby, otacza miłością i zapewnia poczucie bezpieczeństwa. Rodzina oddziałuje na dzieci wg określonych reguł, wg ustalonego planu lub też najzwyczajniej nieświadomie podczas codziennego życia. Efekty dobrego rozwoju dziecka zależą zatem od prawidłowo funkcjonującej rodziny.

W przypadku gdy rodzina staje się dysfunkcyjna to dziecko i inni jej członkowie mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Czynności podejmowane przez instytucje na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane dla osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych. Dziecko powinno mieć możliwość do zachowania swojej tożsamości i do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Działania na rzecz rodziny wynikają bezpośrednio z aktów prawnych, m.in.:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 tekst jednolity.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016r. poz. 1860, z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017poz.180 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016r., poz. 195 z późn. zm.).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suszu w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Do tego celu od lipca 2012 roku powołano stanowisko asystenta rodziny. Obecnie ma on pod swoją opieką 15 rodzin.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności dba on o rozwiązywanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych (pomaga w nawiązaniu kontaktu z pracownikami socjalnymi, poradniami specjalistycznymi, towarzyszy w kontaktach z odpowiednimi instytucjami). Pomaga również w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej).

Asystent motywuje bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia.

W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadowalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, powiat (PCPR w Iławie) koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a gmina Susz jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

Od stycznia 2012 roku na terenie gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, którego członkami są przedstawiciele różnych instytucji m.in.: M-GOPS, policji, ochrony zdrowia, oświaty, kurator zawodowy. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą.

I. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Susz.

Z danych Urzędu Miejskiego w Suszu – Referat Spraw Obywatelskich wynika, że w 2018 r. Gmina Susz liczyła 12 847 mieszkańców, wśród których kobiety stanowiły 6 418 a mężczyźni 6 429. (tabela 1).

Tabela 1. Stan ludności Gminy Susz w roku 2018.

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
12 847	6 418	6 429

Źródło: Dane Urząd Miejski Susz - Referat Spraw Obywatelskich

Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związaną z tym migracją zarobkową ważną kwestią społeczną naszej gminy, jak również całego powiatu iławskiego nadal pozostaje problem bezrobocia.

Na dzień 31 grudnia 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy Filia w Suszu liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Susz wynosiła:

- ogółem bezrobotnych 353 w tym kobiet 232,
- liczba osób z prawem do zasiłku 55 w tym kobiety 33,
- liczba osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy w 2018 roku (za m-c XII/2018 roku - 33 osoby w tym kobiet 20).

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W 2018 r. wśród 774 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 301 rodzin. Inne powody to m. in.: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym: rodziny niepełne i wielodzietne (tabela 2).

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. udzielono wsparcia:

- a) 774 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- b) 445 osobom – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- c) 1254 rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- d) 96 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- e) 130 rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- f) 396 uczniom - na podstawie ustawy o systemie oświaty.

Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy w 2018r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	542	1447
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	124	663
<i>Wielodzietność</i>	<i>119</i>	<i>647</i>
Bezrobocie	301	794
Niepełnosprawność	299	626
Długotrwała lub ciężka choroba	424	895
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym:	123	366
<i>Rodziny niepełne</i>	<i>91</i>	<i>270</i>
<i>Rodziny wielodzietne</i>	<i>8</i>	<i>46</i>
Alkoholizm	43	61
Przemoc w rodzinie	1	6
Narkomania	3	6
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	8
Bezdomność	10	10
Zdarzenie losowe	0	0

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suszu

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie wynika, że w 2018 r. w 21 rodzinach zastępczych przebywało 25 dzieci z terenu Gminy Susz, w tym:

- a) 5 rodzin spokrewnionych dla 7 dzieci,
- b) 7 rodzin zastępczych niezawodowe dla 17 dzieci,
- c) 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa 1 dzieci.

Na terenie Gminy Susz funkcjonuje 1 rodzinny dom dziecka, w którym na dzień 31 grudnia 2018 roku przebywało 6 dzieci.

II. Cele programu

CEL GŁÓWNY - tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny oraz jej wspieranie.

Cele szczegółowe:

A) Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i członkom jego rodziny:

- ▲ Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych,
- ▲ Organizacja wypoczynku letniego z odpowiednim programem terapeutycznym dla dzieci z zagrożonych środowisk,
- ▲ Nadzorowanie stanu zdrowia dzieci z rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ▲ Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

B) Pomoc udzielana rodzinie w procesie wychowania dziecka, podtrzymywanie pozytywnych działań w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych:

- ▲ Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych w wypełnianiu podstawowych funkcji rodzinnych,
- ▲ Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci,
- ▲ Indywidualne poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz zawodowe,
- ▲ Organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodziców i opiekunów,
- ▲ Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,
- ▲ Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych,
- ▲ Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- ▲ Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

C) Profilaktyka rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym:

- ▲ Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- ▲ Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny,
- ▲ Nadzorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem,
- ▲ Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia,
- ▲ Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży i propagowanie sportu, rekreacji i kultury,
- ▲ Usługi opiekuńcze,
- ▲ Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne.

III. Zasoby

Gminny Program Wspierania Rodzin na lata 2019-2021 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje gminy Susz. W gminie Susz funkcjonuje szereg różnorodnych form pomocy wsparcia dziecku i rodzinie. Mowa tutaj zarówno o poradnictwie, jak i konkretnych usługach, które mają na celu zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, profilaktyce, walce z sytuacjami kryzysowymi, nałogami, np.:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suszu,
2. Placówki oświatowe z terenu gminy Susz,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suszu,
4. Zespół Interdyscyplinarny w Suszu,
5. Asystent rodziny,
6. Komisariat Policji w Suszu,
7. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Suszu,
8. Suski Ośrodek Kultury w Suszu,
9. Kluby i organizacje sportowe,
10. Organizacje pozarządowe,

Koordynator programu - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suszu.

IV. Adresaci programu

Odbiorcami Programu będą rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Susz wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności Program skierowany jest do:

- 1) Rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo.
- 2) Dzieci i młodzieży, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.
- 3) Rodzin dotkniętych przemocą.
- 4) Dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym.
- 5) Rodzin z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

V. Finansowanie programu

Program finansowany będzie przez Gminę Susz w ramach posiadanych środków oraz z budżetu państwa (m.in. programy rządowe).

VI. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
2. Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
4. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
6. Wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

VII. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany co roku. Równolegle trwać będzie proces monitorowania programu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Blonkowski